

Raport z debaty klimatycznej w Biłgoraju

Spoleczne założenia do powiatowego programu niskowęglowego rozwoju

Materiał opracowany przez uczestników debaty zebrali:

Katarzyna Juras

Krzysztof Ciurej

Nadzór eksperta:

Grzegorz Kubalski

Warszawa-Kraków, 20.12.2012

INSTYTUT
NA RZECZ
EKOROZWOJU

COMMUNITY
ENERGY PLUS

Projekt „Dobry klimat dla powiatów” jest realizowany przy udziale środków instrumentu finansowego LIFE+ Komisji Europejskiej oraz dofinansowaniu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

DATA DEBATY	19 października 2012
MIEJSCE	Biłgoraj
CEL DEBATY	Wypracowanie społecznych założeń dla Powiatowego Programu Niskowęglowego Rozwoju czyli strategii rozwoju przy założeniach ograniczenia CO ₂ .
PATRONAT	Starostwo Powiatowe w Biłgoraju
UCZESTNICZY DEBATY	Uczestnikami debaty byli pracownicy Urzędu Miasta, Starostwa Powiatowego, lokalni przedsiębiorcy oraz przedstawiciele fundacji działającej na rzecz ochrony środowiska.
MODERATORZY	Katarzyna Juras, Krzysztof Ciurej

1. Uwarunkowania dla rozwoju gospodarki regionu wynikające z kwestii zmian klimatycznych wskazane przez grupy robocze:

- ✓ duży potencjał rolniczy- zmiana kierunków produkcji w stronę roślin energetycznych czy biomasy,
- ✓ duża lesistość, pozwalająca pochłaniać dwutlenek węgla,
- ✓ duże nasłonecznienie, największe w kraju- stwarza możliwości wykorzystania go do produkcji energii odnawialnej,
- ✓ dostępność do cieków wodnych, i w perspektywie budowa małych elektrowni wodnych,
- ✓ łatwa dostępność do zasobów gazu ziemnego wynikająca z położenia geograficznego,
- ✓ obecność źródeł geotermalnych, niewykorzystywanych dotychczas,
- ✓ duży potencjał przyrodniczy, tereny atrakcyjne przyrodniczo
- ✓ obecność zakładów emitujących CO₂,
- ✓ obecność linii kolejowej, która obecnie nie jest wykorzystywana
- ✓ zła jakość dróg, stwarzająca potencjalnie większą emisję dwutlenku węgla z transportu,
- ✓ znaczne zasoby ludzkie, ludzi wykształconych i przedsiębiorczych.

2. Pomysły i wizje gospodarki w powiecie w 2030 r., biorąc pod uwagę zmiany klimatyczne wskazane przez grupy robocze:

WIZJA 1:

Korzystanie z zasobów naturalnych.

POMYSŁY:

- ✓ wykorzystanie wody (kaskad na Tanwi) do produkcji prądu i budowy małych elektrowni wodnych, budowa zbiorników retencyjnych, rozwój turystyki ze względu na bliskość zbiorników wodnych,
- ✓ rozwój gospodarki opartej na przemyśle drzewnym, przy jednoczesnej racjonalnej gospodarce, wydobywanie gazu łupkowego oraz ziemnego, rozwój transportu kolejowego, czerpanie z naturalnych zasobów kamienia i piasku,
- ✓ rozwój rolnictwa, wykorzystywanie plonów jako biopaliwa i biomasa, stworzenie biogazowni, rozwój agroturystyki w opozycji do przemysłu emitującego znaczne ilości dwutlenku węgla,
- ✓ wykorzystanie naturalnych zasobów czyli wiatru i słońca do budowy farm wiatrowych i zaopatrywanie domostw w panele słoneczne.
- ✓ produkcja minibrykietarek dla każdego gospodarstwa.

WIZJA2:

Powiat inwestujący w odnawialne źródła energii oraz racjonalizujący zużycie energii.

POMYSŁY:

- ✓ budowa ogniw fotowoltaicznych,
- ✓ wykorzystywanie źródeł geotermalnych,
- ✓ wykorzystanie energii słonecznej w każdym gospodarstwie,
- ✓ zastosowanie inteligentnego oświetlenia w budynkach użyteczności publicznej,
- ✓ budowa farm wiatrowych,
- ✓ termomodernizacja budynków,
- ✓ zastosowanie energooszczędnego oświetlenia ulicznego,

- ✓ budowanie domów energooszczędnych,
- ✓ zmniejszenie emisji z transportu poprzez budowanie obwodnicy miasta,
- ✓ nowoczesne technologie włączania CO2 pod powierzchnię.

WIZJA3:

Rozwój rolnictwa ekologicznego- 50% gospodarstw.

POMYSŁY:

- ✓ wykorzystanie znacznego potencjału rolniczego do uprawy roślin bez GMO,
- ✓ rozwój agroturystyki.

3. 40% uczestników wybrało wizję powiatu nr 1

4. Zasoby, które wskazały grupy robocze jako istotne do osiągnięcia wybranej wizji.

- ✓ potencjalne miejsca lokalizacji elektrowni wodnych,
- ✓ wytypowane miejsca budowy farm wiatrowych (wytyczone miejsca korytarzy powietrznych),
- ✓ potencjalne miejsca lokalizacji zbiorników retencyjnych,
- ✓ korzystne warunki naturalne (najbardziej nasłoneczniony region Polski, duża wietrzność),
- ✓ dobra jakość gleb do rozwoju rolnictwa i produkcji biomasy,
- ✓ dobra baza turystyczna do rozwoju agroturystyki,
- ✓ chętnie do współpracy podmioty gospodarcze,
- ✓ wysoki potencjał edukacyjny- szkoły leśne, rolnicze, budowlana.
- ✓ produkty regionalne (żywnościowe) wysokiej jakości, zachęcające do rozwoju ekoturystyki,
- ✓ obecność inwestorów zainteresowanych lokalizacją inwestycji na terenie powiatu.

Instrumenty, które wskazały grupy robocze jako istotne do osiągnięcia wybranej wizji.

- ✓ plan zagospodarowania przestrzennego,
- ✓ dofinansowania z funduszy, programów środowiskowych,
- ✓ dostępność do kredytów,

- ✓ przełamywanie barier mentalnych (spotkania, rozmowy, szkolenia, kursy),
- ✓ promocja (wydawnictwa, media),
- ✓ programy realizowane szkołach na rzecz ochrony środowiska.

Uwagi:

W dyskusji pojawiały się głosy uczestników, które wskazywały na brak dialogu pomiędzy samorządowcami a przedstawicielami rządu. Wystosowano postulat mający na celu zwrócenie uwagi rządzących na problemy środowiskowe mieszkańców.

Wśród postulatów znalazły się głosy domagające się:

- polityki przyjaznej dla przedsiębiorców (np. niezrozumiały zakaz spalania płyt MDF w małych kotłowniach i jednocześnie zezwolenie na spalania płyt wiórowych),
- wspierania geotermii,
- dofinansowania produkcji małych urządzeń rozdrabniania gałęzi, chaszczki jak i pełeciarek do wytwarzania peletu ze słomy, traw itp.

Podczas debaty nawiązał się żywy dialog pomiędzy przedstawicielami samorządów a starostwem, którego tematem przewodnim była potrzeba dialogu i współpracy pomiędzy wszystkimi mieszkańcami powiatu.

Co po debacie?

W ramach projektu „Dobry klimat dla powiatów” w jednym powiecie uczestniczącym w projekcie społeczne założenia wypracowane podczas debaty zostaną rozwinięte w pełnoprawny Program Niskowęglowego Rozwoju na koszt projektu. Wybór powiatu zostanie ogłoszony do końca 2013 roku podczas regionalnych konferencji klimatycznych projektu organizowanych przez Związek Powiatów Polskich. Preferowany będzie wybór powiatu, który podpisał deklarację „Dobry klimat dla powiatów”.

http://www.chronmyklimat.pl/theme/UploadFiles/File/DOKLIP/Deklaracja_red.pdf

Program zostanie opracowany przez zespół ekspercki projektu wraz z udziałem społecznym mieszkańców powiatu w latach 2014-15. W ramach opracowywania programu zidentyfikowane zostaną projekty, które mogą być przedłożone do finansowania ze środków Unii Europejskiej w perspektywie finansowej do roku 2020.

Wybranim uczestnikom debat, którzy wyróżnili się wsparciem społecznych założeń programu niskowęglowego rozwoju w swoim powiecie, a także aktywnie włączyli się w społeczność internetową Lokalnych Inicjatorów Społeczeństwa Obywatelskiego, zostanie zaoferowana możliwość bezpłatnego wyjazdu studyjnego do Kornwalii – pierwszego niskowęglowego regionu w Wielkiej Brytanii. [http://www.chronmyklimat.pl/doklip/10700-droga_ku_niskoemisyjnosci_przyklad_z_kornwalii]

W społeczności internetowej Lokalnych Inicjatorów Społeczeństwa Obywatelskiego można wymienić się doświadczeniami z osobami, które na co dzień w swoim powiecie aktywnie zajmują się problematyką zmian klimatu, a także uzyskać wsparcie od ekspertów projektu „Dobry klimat dla powiatów”. Społeczność internetowa znajduje się pod adresem: <http://liso.chronmyklimat.pl>

INSTYTUT
NA RZECZ
EKOROZWOJU

COMMUNITY
ENERGY PLUS

Projekt „Dobry klimat dla powiatów” jest realizowany przy udziale środków instrumentu finansowego LIFE+ Komisji Europejskiej oraz dofinansowaniu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

